

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

16.03.2023

Vår referanse

2018/1448

Deres dato:

Deres referanse

STATNETT SF

Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Telefonnummer til saksbehandler

Ann-Heidi Johansen, 77642233

Dispensasjon til demontering og montering av master og line ved fornying av 132 kV-ledning mellom Kvandal og Kanstadbotn, i Myrvatn naturreservat, Dieiddanuori suohkan/Tjeldsund kommune

Vi viser til søknad datert 29.12.2022, samt til tidligere søknad fra Statnett datert 02.04.2020 med spesifiseringer i e-post 01.02.2023, vår dispensasjon 06.10.2020, tilleggsdispensasjon 19.01.2022, og annen kontakt i saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Troms og Finnmark gir Statnett SF med ansvarlig prosjektleder Karianne Prytz, dispensasjon fra verneforskriften for Myrvatnet naturreservat, for få fornye 132 kV ledning gjennom naturreservatet.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gjelder:

- Fjerning av eksisterende stålmast M119 med tilhørende mastefundament
- Reising av ny mast M129
- Strekking av ny luftledning og toppliner

Vilkår for dispensasjonen:

Tidspunkt

1. Dispensasjonen gjelder **fra og med 01.08.2023 til 15.04.2024**, og **fra og med 01.08.2024 til og med 31.12.2024**. Dersom arbeidet ikke er ferdig i 2023, ber vi om en rapport med status for arbeidet innen 31.12.2023. Arbeidet kan begynne tidligst 1. august, men det meste av arbeidet bør likevel skje etter 15. august.

Gammel mast med mastepunkt og betongfundament, demontering liner

2. Gammel mast felles i retning bort fra myra. Gammel mast fjernes ved bruk av helikopter.
3. Det graves for hånd rundt betongstabbene minimum 20 cm ned, og fundament fjernes til minimum 20 cm under bakkenivå.

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

4. Dersom det brukes sprengstoff for å sprengre betongfundament, skal det brukes sprengmatter for å unngå at betongrester spres. Masteplass skal ryddes, og alt av betongrester skal samles opp og flys ut av området.
5. MTA-planen skal inneholde risikovurdering av eventuell sprenging av mastefundament, samt aktuelle tiltak.
6. Det kan brukes overskudd av toppmasse fra mastepunkt til M130 til å dekke gjenværende betong.
7. Linene spoles inn på tromler uten å berøre bakken. Utstyr for innspoling plasseres utenfor reservatet.

Ny mast, nye liner, fugleavvisere

8. På nytt mastepunkt kan det monteres ny stålmast på inntil 45 meters høyde. På ny mast monteres én ny luftledning og to toppliner.
9. Fugleavvisere monteres på begge topplinene. Det er spesielt viktig der linja krysser Storelva.
10. Det kan plasseres en liten kontainer på 5m² og storsekk med utstyr på riggområde B50. Kontainer flys inn i riggområdet, og flys ut når anleggsarbeidet er avsluttet.
11. Kontainer og utstyr på riggområde B50 plasseres like ved mastefundamentene. Kontainer og utstyr skal settes på stokkmatter. Når arbeidet er utført skal stokkmattene fjernes, og massene under «rufses» til for å legge til rette for revegetering.
12. Nye liner strekkes ved hjelp av helikopter. Liner skal ikke bli dradd langs bakken.

Avfall og forurensning

13. Alt avfall, inkludert master og betong fra fundamenter, stokkmatter og annet som er brukt under arbeidet, skal fjernes ut av reservatet, og området skal være ryddet når arbeidet er ferdig, senest 31.12.2024.
14. Det skal gjøres risikovurdering for forurensning, og med plan med tiltak for å forhindre at det skjer, og med tiltak dersom det skulle skje.

Retting ved skade

15. Dersom det oppstår skade i naturreservatet ved arbeidet det er gitt tillatelse til i denne eller tidligere dispensasjoner knyttet til saken, kan Statsforvalteren i Troms og Finnmark pålegge retting.

Generelt

16. Arbeid i Myrvatn og Sommervatnet naturreservater bør samkjøres og skje på samme tidspunkt for å redusere samlet belastning.

De som skal utføre arbeidet må bli gjort kjent med at området er vernet som naturreservat og de vilkår som følger av denne tillatelsen.

Klagerett

Vedtaket kan ifølge forvaltningsloven §§ 28 og 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker. En klage med begrunnelse sendes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Søknad og bakgrunn

Statnett søkte 02.04.2020 om dispensasjon fra verneforskriften for Myrvatnet naturreservat for gjennomføring av nødvendige tiltak i sammenheng med fornyelse av 132 kV kraftlinje mellom Kvandal og Kanstadbotn. Statsforvalteren ga 06.10.2020 tillatelse til omsøkte tiltak med frist for

utførelse 31.12.2022. Det ble i august/september 2022 støpt betongfundament til ny mast M129 i reservatet. På grunn av uforutsette forsinkelser i prosessen var det ikke mulig å utføre det omsøkte tiltaket innen fristen. Statnett søker derfor igjen om samme tiltak, men med oppdatert arbeidsbeskrivelse, og nå med utførelse i 2023. I tillegg oppdateres risikoanalyse og riggplan for arbeidet.

Det er sendt felles søknad til Statsforvalteren i Troms og Finnmark for gjennomføring av tiltak i Myrvatn naturreservat, og til Statsforvalteren i Nordland for gjennomføring av tiltak i Sommervatn naturreservat i Nordland fylke. Statsforvalteren i Nordland har gitt dispensasjon til tiltak i Sommervatn naturreservat i brev av 03.02.2023.

I Myrvatnet naturreservat skal eksisterende linje demonteres og mast M119 fjernes, det skal settes opp ny mast M129, og det skal strekkes ny linje med faseliner og toppliner. Det søkes om bruk av helikopter og ferdsel til fots i terreng for å utføre arbeidet. I søknaden beskrives det mer detaljert hvordan arbeidene er tenkt gjennomført.

Spesielt for Myrvatnet naturreservat søkes det om å sette ut en liten kontainer med verktøy og utstyr på riggområde B50 til arbeid med reising av masten. Statnett vil sette krav til entreprenør at kontainer og utstyr lagres på stokkmatter. Arbeidene vil ha samme beredskap for oljesøl som tidligere utførte arbeid i reservatet.

Mast M119 vil bli revet ved bruk av helikopter for å unngå bakketransport. Masta vil bli felt i retning bort fra myra. Betongfundamenter vil bli fjernet ned til 20 cm under marknivå og fraktet ut med helikopter. Dette skal forsøkes gjort for hand, alternativt brukes sprengstoff og skytematter. Toppdekket fra etablering av nytt fundament kan bli brukt for å dekke gropene etter de fjernede fundamentene, og vil bli flyttet ved hjelp av helikopter. Fjerning av eksisterende luftledning og toppliner, og strekking av ny luftledning og to toppliner vil bli gjort med helikopter, med spole og vinsj som står utenfor reservatet. Fugleavvisere vil bli satt på ved bruk av en linevogn og uten å berøre bakken.

Arbeidene i naturreservatene er planlagt i august 2023. På grunn av restriksjoner på perioder en kan koble fra strømmen på dagens ledning, må arbeidet med mastene og kablene planlegges mellom april og september.

På grunn av potensialet for uforutsette forsinkelser, søkes det om dispensasjon for 2023 og 2024.

Regelverk

Formålet med Myrvatn naturreservat er å bevare et lite, næringsrikt vann med tilstøtende jordvannsmyrer som er viktig som hekkelokalitet for våtmarksfugler, og som har en interessant vegetasjon.

Myrvatn naturreservat er et av fem naturreservater i Ramsarområdet *Evenes våtmarkssystem*. Ramsarstatus ble tildelt i 2010.

Følgende bestemmelser i verneforskriften er relevante i denne saken:

- Kap. IV punkt 1: all vegetasjon i vann og på land, herunder døde busker og trær, er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Nye plantearter må ikke innføres.
- Kap. IV punkt 2: dyrelivet, herunder deres hi, reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.

- Kap. IV punkt 3: det må etter verneforskriften ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold. Som eksempel er nevnt oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, hensetting av brakker o.l., framføring av nye luftledninger, jordkabler, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, henleggelse av avfall. Oppstillinga er ikke uttømmende.
- Kap. IV punkt 4: motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt. Forbudet omfatter også bruk av modellbåter og modellfly.

Ifølge naturmangfoldloven § 48, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Etter naturmangfoldlovens § 70 skal likevel den ansvarlige treffe rimelige tiltak for å avverge eller begrense skader eller ulemper dersom tiltak i samsvar med vedtak medfører uforutsette konsekvenser for naturmangfoldet.

Vurdering

Vi forutsetter at arbeidet er i tråd med konsesjon gitt av NVE 12. mars 2020. Vi forutsetter videre at ny dispensasjon for arbeid i naturreservatet blir tatt inn som vedlegg til MTA-planen.

Vi viser til vurderinger og begrunnelse i vårt vedtak med dispensasjon fra verneforskriften for Myrvatnet naturreservat til fornying av 132 kV ledning gitt 06.10.2020, og til tilleggsdispensasjon 19.01.2022.

I verneforskriften er det ikke forbud mot lavtflyging, slik det er i Sommervatnet naturreservat. Forbudet mot motorferdsel til lands, tolker vi til også som et forbud mot landing med helikopter. Det vil si det kun er landing med helikopter som blir vurdert etter verneforskriften. Ifølge opplysninger fra Statnett skal det ikke landes i reservatet. Så lenge det ikke skal landes i naturreservatet, trenger vi ikke behandle bruk av helikopter etter verneforskriften.

Bruk av helikopter skal likevel ikke føre til unødig forstyrrelse, jf. verneforskriften kap. IV punkt 1. Den generelle aktsomhetsplikten i naturvernloven § 6 som sier at enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet, gjelder også.

Som vi vurderte tidligere, vil bruk av helikopter være skånsomt ved at det ikke setter spor i terrenget. Tidspunktet for arbeid der en bruker helikopter vil være etter den mest sårbare tida for fugl og vilt. Helikopterbruk bør likevel knyttes til linjetraséen og ikke over hele våtmarksområdet, for å minimalisere forstyrrelse.

Det er ikke forbud mot ferdsel til fots i reservatet. Verneforskriftens bestemmelse om å ikke forstyrre dyrelivet unødig, gjelder både ved ferdsel til fots og ved motorferdsel.

Fundamentarbeid og skogrydding for utvidelse av kraftgata er vurdert i tidligere dispensasjonssaker og utført i 2022, og er derfor ikke behandlet nå.

Konklusjon

Ut fra de vurderingene vi tidligere har gjort og nå på bakgrunn av oppdatert arbeidsbeskrivelse, og med de vilkår som følger denne dispensasjonen, mener vi at arbeid det er søkt om som gjenstår for å ferdigstille 132 kV-ledning i Myrvatn naturreservat, ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot vernevedtakets formål.

Videre oppfølging og framdrift

Denne dispensasjonen er grunnlag for Statnett sin diskusjon med entreprenører som skal utføre arbeidet. Dersom det i forhandlingene med entreprenører kommer fram andre løsninger enn det vi har vurdert i søknadsbehandlingen, ber vi om å bli orientert.

Vi ber om å få ettersendt oppdatert risikovurderingen for det arbeidet som gjenstår.

Statsforvalteren ønsker å delta på en sluttbefaring sammen med NVE når arbeidet er avsluttet.

Med hilsen

Heidi-Marie Gabler (e.f.)
seksjonsleder

Ann-Heidi Johansen
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
DIELDDANUORI SUOHKAN - TJELDSUND
KOMMUNE
MILJØDIREKTORATET

Postboks 1405
Postboks 240

Postboks 5672
Torgarden

8002 BODØ
9439 EVENSKJER

7485 TRONDHEIM